

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็ก และคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตจังหวัดสุโขทัย ซึ่งในบทนี้จะกล่าวถึง ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในจังหวัดสุโขทัย มี 9 อำเภอ จำนวน 78 คน ผู้ดูแลเด็ก ในจังหวัดสุโขทัย มี 9 อำเภอ จำนวน 347 คน และคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในจังหวัดสุโขทัย มี 9 อำเภอ จำนวน 702 คน รวมทั้งหมดจำนวน 1,127 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็ก และคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในจังหวัดสุโขทัย กำหนดขนาดจำนวนจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และ มอร์แกน (บุญใจ ศรีสถิตยัณราภรณ์, 2547, หน้า 562) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 291 คน แยกเป็น หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 21 คน ผู้ดูแลเด็ก จำนวน 89 คน คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 181 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามตารางดังนี้

ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

อำเภอ	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
	หัวหน้าศูนย์ฯ	ผู้ดูแลเด็ก	กรรมการศูนย์ฯ	รวม	หัวหน้าศูนย์ฯ	ผู้ดูแลเด็ก	กรรมการศูนย์ฯ	รวม
1. เมืองสุโขทัย	8	29	72	109	2	7	19	28
2. กงไกรลาศ	7	30	63	100	2	8	16	26
3. ศิริมาศ	9	39	81	129	2	11	20	33
4. บ้านด่านลานหอย	7	33	63	103	2	8	16	26

ตาราง 2 (ต่อ)

อำเภอ	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
	หัวหน้า	ผู้ดูแลเด็ก	กรรมการ	รวม	หัวหน้า	ผู้ดูแลเด็ก	กรรมการ	รวม
	ศูนย์ฯ		ศูนย์ฯ		ศูนย์ฯ		ศูนย์ฯ	
5. พุ่งเสด็จม	8	40	72	120	2	11	19	32
6. ศรีสีขันดาลย์	9	35	81	125	2	9	20	31
7. ศรีสำโรง	10	37	90	137	3	9	24	36
8. สวรรคโลก	11	62	99	172	3	15	26	44
9. ศรีนคร	9	42	81	132	3	11	21	35
รวม	78	347	702	1,127	21	89	181	291

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยอาศัยแนวคิดจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน การศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็ก และคณะกรรมการศูนย์ และเพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ของหัวหน้าศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็ก และคณะกรรมการศูนย์ และสามารถนำผลที่ได้ไปปรับปรุงและพัฒนา ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็น แบบสำรวจรายการ (check – list) เพื่อทราบถึงสถานภาพ และขนาดของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ ผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก ตามความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็ก และคณะกรรมการศูนย์ ในเขตจังหวัดสุโขทัย เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของไลเคิร์ต (Likert, 1970, pp. 90 -95) โดยกำหนดคะแนนเป็น 1 2 3 4 และ 5 สำหรับคำตอบที่มีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในระดับ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด ตามลำดับ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างแบบสอบถาม เพื่อเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษา ค้นคว้าครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน วิชาการ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม อาทิเช่น นิพนธ์ กินาวงศ์ (2543) กมล ภูประเสริฐ (2545) กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ธีระ รุญเจริญ (2546) วรณภา โพธิ์ศรี (2546) สมเดช สีแสง (2546) ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) สุเมธี จันทร์หอม (2549)

2. สร้างแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน การศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็ก และ คณะกรรมการศูนย์ ในเขตจังหวัดสุโขทัย

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษา 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญทางการ บริหารการศึกษา 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ 1 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถาม และรับคำแนะนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง โดยได้ผู้เชี่ยวชาญ ตามรายชื่อดังนี้

4.1 ผศ.อรรถวุฒิ จารุสาธิต ตำแหน่ง ผู้ช่วยอธิการบดี มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

4.2 รศ.ดร.ภาณุวัฒน์ ภัคดีวงศ์ ตำแหน่ง อาจารย์ผู้สอนคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

4.3 นายสืบศักดิ์ ศรีสังข์กุล ตำแหน่ง ครูเชี่ยวชาญพิเศษอันดับ ค.ศ.4 โรงเรียน เทศบาลสวรรคโลกประชาสรรค์ ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ

4.4 นายอเนก พุกประเสริฐ ตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล สวรรคโลกประชาสรรค์ ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

4.5 นายจาลึก แก้วสีนาถ ตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล วัดสวัสดิการาม ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

จากการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) พบว่ามีค่า IOC อยู่ ระหว่าง 0.6-1.00

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายไปทดลองใช้ (Try – out) กับประชากร ซึ่งมีใช้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จำนวน 30 คน แล้วนำผลการตอบแบบสอบถาม มาคำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ตามวิธีของคอนบรัค (รัตนะ บัวสนธ์, 2552, หน้า 93) แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น 0.9776

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบเป็น ครั้งสุดท้าย แล้วจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็ก และคณะกรรมการศูนย์ฯ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยจัดส่งหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ให้หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แจกแบบสอบถามไปยังผู้ตอบแบบสอบถามภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
3. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำไปดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด คัดเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ จัดหมวดหมู่ตามลักษณะตัวแปรที่ศึกษา
2. แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าร้อยละ (Percentage)
3. แบบสอบถามตอนที่ 2 ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนี้
 - 5 หมายถึง มีการปฏิบัติงานระดับมากที่สุด
 - 4 หมายถึง มีการปฏิบัติงานระดับมาก
 - 3 หมายถึง มีการปฏิบัติงานระดับปานกลาง
 - 2 หมายถึง มีการปฏิบัติงานระดับน้อย
 - 1 หมายถึง มีการปฏิบัติงานระดับน้อยที่สุด

4. หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) แล้วนำค่าเฉลี่ย มาเทียบกับเกณฑ์ เพื่อทราบระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.50 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.50 – 4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษา อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.50 – 3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.50 – 2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษา อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 – 1.49 หมายถึง มีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็ก และคณะกรรมการศูนย์ฯ โดยใช้วิธีการ ทดสอบค่าความแปรปรวน One-way ANOVA (F – test) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วย วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

6. แบบสอบถามปลายเปิด นำข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง มาจัดลำดับความถี่ เพื่อประกอบการอภิปรายผล

7. นำผลการวิเคราะห์และอภิปรายที่ได้มาจัดทำเป็นแนวทางในการปรับปรุงและ พัฒนาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามความคิดเห็นของหัวหน้า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็ก และคณะกรรมการศูนย์ฯ ต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งหาค่าสถิติ ดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
4. ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient)
5. ค่าความแปรปรวน One-way ANOVA (F – test)
6. ทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)